

אריק שרון וקולנוע המלך ליר ועיתונות

הבכורה החגיגית של הסרט אמאדאוס, אחד המועמדים העיקריים בתחרות האוסקרים השנה, צריכה להיערך בארץ ב-22 לינואר. אגודת ארץ-ישראל יפה התכבדה באירוע, וכמצופה יושבת ראש האגודה, אורה הרצוג, עם בעלה, הלא הוא נשיא המדינה, חיים הרצוג, הם אורחי הכבוד בהצגת ההתרמה. לכבודם תוכנן להביא לארץ גם את במאי הסרט, מילוש פורמן, ואת המפיק סאול זאנץ, שניהם מבני עמנו. למחרת אף תוכנן לשניים יום עמוס פגישות וראיונות עיתונאיים, כדי שתהילת הסרט תגיע מקצה הארץ ועד קצה.

כל העניין השתבש בגלל סיבה פשוטה אחת. אמאדאוס מצליח יותר מדי. אם בשעת תכנון ההצגה החגיגית הזאת, ידעו שמרובך במחוז יוקרה, שיהפוך לסרט מכובד, הרי קבלת הפנים שצפתה לסרט בארצות הברית, שם יצא לאור מעט לפני חגי המולד, שינתה את התמונה מן הקצה אל הקצה. עתה כרוך שמרובך בפצצה, ופצצה רורשת טיפול קפדני מאוד בקולנוע. עוד מעט ייקבע מי הם המועמדים הסופיים לפרסי האוסקר. אחר כך יצביעו אנשי הוליווד כדי לבחור את הזוכים, וזו תקופה חיונית של עבודה קשה ביחסי ציבור, לכל מי שרוצה נתח מן העיר גה. כלומר, פורמן וזאנץ צריכים לחרוש את השטח אצלם בבית ולא לטייל בארץ הקודש.

רק שלא תהיה שבתה. משום כך, רצו תחילה לבטל את הביקור כליל, אבל אז הריצו אליהם מבקרים והסבירו להם שזה לא יפה, הנשיא יבוא לכבודם והם ייעדו. אז נאותו לבוא ללילה בודד אחד ולשוב למחרת, בבהילות, להיר ליווד. כלומר, משרדה העופה יבואו לקולנוע, מן הקולנוע ירצו לקוקטייל, מן הקוקטייל למסיבת העיתונאים, שתיערך כנראה אישם כשעות הבוקר הקטנות, ומן המסיבה קרימה לשרד התעופה. העיתונאים אינם מאושרים, כל אחד רצה ראיון אישי, אבל היכן כתוב שכולם צריכים לצאת מאושרים?

בינתיים, נראה שהכל בא על מקומו בשלום. נותרו רק שתי חידות: הראשונה, מה יקרה אם ברומא, משם צריכים לבוא השניים, תפרוך שביטה רוקא באותו יום? והרי אין זה חיון נדיר באיטליה, כידוע לכולם. שאלה שניה: מה יהיה אם בשרדה העופה בך גוריון תפרוך שביטה כשיצטרפו לעוזב? זה אומנם כבר לא קרה מזמן, אבל עם עיסקת-חבילה ב' באופק הכל אפשרי, וחוך מזה, יש כמה עיתונאים המוכנים לארגן את השביתה רק כדי לזכות בראיון הבלעדי. אגב עיתונאי קולנוע: המפיק היהודי-צרפתי סרג' זילברמן הטיס חבורה שלמה של כתבי קולנוע מכל ארצות אירופה, לפגישה עם הבמאי היפאני אקירה קורוסאוהו, לרגל סיום הסרטת גירסתו למלך ליר. באותה הודרנות, היו האורחים נוכחים בצילום אחת הסצנות האחרונות. בה מועלה ארמונו של המלך, אשר נבנה במיוחד לצורך ההסרטה, באש. מיותר לציין שאף עיתונאי ישראלי לא הוזמן להצטרף למסע. הם צריכים להסתפק בקריאת הדיווח מן העיתונות הורה.

זק מאליו: כי מסין תיפתח הרעה

גיזמו קקה

גרמלינס (רביחן, תל-אביב, ארצות-הברית) - כל ויכוח על האיכות של הסרט הזה, מיותר בהחלט. זהו בידור מהוקצע להמונים, הוא עובד היטב במישור הזה, והמבקרים המחוכמים למיניהם, שייכלו לישון.

הסיפור: יצור קטן, מכוסה פרווה, חמוד מאין-כמותו, מתנה אידיאלית לילד טוב ורושלים, הופך, בעזרת קצת מים ומזון, אחרי חצות, למעין עטלף מרושע וקונדסי שהורס כל דבר הנקלע בדרכו ומתרבה בקצב של האינפלציה הישראלית. הרקע: עיירה אמריקאית קטנה וטיפוסית, בעלת אוכלוסייה שנלקחה ישר מן הסרטים של ואלט דיסני, גם הטובים וגם הרעים שבהם. וכל זה מתרחש, כמובן, היום. זהו התעלול החדש של סטיבן שפילברג, תכסיס מחוכם להפחיד ולבדר את ההמונים, לפי המרשם הידוע שאומר, כי קצת מחד מן הקורה לזולת גורם לכל אחד מאיתנו הנאה מרובה, מאחר ובעולמו של שפילברג מדובר כאן, ברור שיש מחוות לרוב, לכל מיני סרטים מן העבר אשר הישרו כאן את השראתם הברוכה, משלגיה ושבעת הגמדים ועד לפלישת חוטפי הגופות הישן והטוב, דרך פעמוני סנט מרי, איזה חיים נפלאים וסרט נשכה של קלארק גיבל בשם למען הגברת (1950). מובן שהעלילה אינה מזהירה או מקורית (בפירוט אומרים שהיא שאובה מאחרים) ומאחר ושפילברג רק הפיק ולא ביים, יש כאן מזמן לזמן חורים קטנים בסיפור, רפיון של מתח, אשר מוכיחים שוב שיש בכל זאת הבדל בין הסרטים שפילברג מפיק בעזרת במאי אחר (במקרה זה ג'ו דאנטה), לבין מה שהוא

מביים בעצמו. אשר לפרשנויות המעמיקות, שאומרות, בין היתר, כי זה סרט בעל נטיה גזענית (הגרמלינס באים מחנות של סיני, והדבר הקרוב ביותר לקרבן של ממש בסרט, הוא כושי) או שמדובר כאן באזהרה נוסח הצימרים מפני יצורים תמימים לכאורה, שיש בהם סכנה נוראה, אולי יש בהם משהו. אבל זה לא יטריד את מנוחת הצופים אמילו למשך דקה אחת. דבר אחד אולי בכל זאת צריך ללמוד: כשקונים צעצוע או גרמלין, כדאי להשתמש בו לפי ההוראות. אחרת זה מתמוצץ בפרצוף.

מרובע עם תעודה

מסיבת רחוקים (דקל תל-אביב, ארצות-הברית) - אם על הסרט של שפילברג יכולים המבקרים להתחכם כאוות-נפשם, וזה לא ישנה מאומה, על הסרט הזה, יש להניח שידלנו כליל, ואכן, אין זה סרט לביקורת, כי הילדים הקטנים של ג'ון בלושי ודן אקרוד (הכוונה לילדים רוחניים), עושים אולי הרבה רעש, אבל ליד אבירי הקומדיה המטורפת של הקולנוע האמריקאי החדש, הם נראים לא מוחת מרובעים מרונאלד רגן.

מדובר כאן ברוק עליו וזרוק, שעומד לשאת אשה, חבריו מארגנים לו מסיבה וזה מדאיג מאד את בחירת-לבו, החוששת כי מלבד אלכוהול ועשב רך לעישון, שהם בלויים מקובלים בהחלט ובלתי מזיקים לאיש, יהיו שם גם קצת שעשועי-מין בשכר, וזה חטא בלי-כופר בעיניה של כל נערה אמריקאית ראויה לשמה. החתן צריך להישבע שלא יגע באשה, ועד כמה שזה נשמע מנוחך, הוא אמילו מקיים את שבועתו, למרות שאין שום סיבה נראית לעין כדי שיעשה זאת. ללמדנו שההבטת אמת עדיין קיימת באמריקה, וכוחה עדיין במותניה ואפילו הזרזקים החביבים אינם מחוסנים מפני חציו של ארוס השובב, מאחר ואין בשלד כזה די חומר למילוי סרט שלם, ממציאים כאן עוד כמה גירסות של קומדיית-טעויות, באחת מהן מגיע זוג יצאניות לכתובת הלא-נכונה, ובאחרת, להקת נערות מכובדות המתחמקות ליצאניות, כמעט ונדרשות ללכת עם התחפושת עד הסוף. אבל לא צריך לדאוג, שום דבר של ממש לא קורה, כי כולם כאן בחורים טובים ונחמדים ולא מזיקים

אדריאן זמד: פרחח עם נשמה של פקיד

ומתחת לפרחחים של היום מסתתרים פקיד-הבנק של מחר, וזה כבר נראה לעין. משום כך, אין בסרט הזה חיבה רבה לקצוות, מצד אחד, האתלט שהיה פעם גיבור-רומנים של טפס-עשרה, הופך להיות בדיחת-הסרט, מרובע עם תעודה בסרט עת, אחד שאינו מבין מה סדר העניינים: קודם משתוללים ואחר כך קונים פורשה, ולא להיפך, מצד שני, גם המסומם התורן, זה שכל הסרט רוצה להתאבד בצחוק כי אשתו אינה אוהבת אותו, אינו זוכה ליותר מאשר מנת-רחמים.

תדרוך חובה לראות

תל-אביב: קן הקוקיה, כרמן, מאחורי ה-סורגים, דני רוז, כלבי הקש, פאריס-טכסט, ירושלים: כרמן, דני רוז, מאחורי הסורגים, חיספה: טוטסי, הנשף.

תל-אביב

קן הקוקיה (סינמה 2, ארצות-הברית) - לקראת אמדיאוס של מילוש פורמן כראי לרענן את הארכיון של הויכוח באחד הסרטים המבריקים שיצר לפי מחזה של קן קייסי, אסיר ממריד חולים במוסד לחולי-נפש, אבל לא ברור מי החולים ומי המטורפים. האלגוריה לעולמנו שקופה ביותר. כרמן (גת, איטליה) - עיבודו של פראנצ'סקו רוזי מרגיש את הדראמה של האופרה מאת ביוזה, על רקע הפולקלור והאופי של צועני סיביליה, ג'וליה מיגנס ג'ונסון היא זמרת שקולה נמשך עד לרגליה בחן משכע. כלבי הקש (תכלת, ארצות-הברית) - אחד מסרטי-המופת של הבימאי שהלך לעולמו לפני שבועיים, סם פקינפה, המקיא את הרם באלימות שכו.

גסרי גזנס בתפקיד הקיסר יוזף השני בסרטו של מילוש פורמן, אמדיאוס יבוא או לא יבוא, זו השאלה